

Antonius Thylesius Consentinus

‘Imber aureus’

Tragoedia
(1529)

Jan-Wilhelm Beck

Institut für Klassische Philologie
Lehrstuhl Lateinische Philologie
Universität Regensburg
Universitätsstraße 31
93040 Regensburg

Februar 2006

Argumentum

Rogat Acrisius Argiuorum Rex Nuncium, cum a Delphico oraculo, quo illum is miserat, iam redisset, quid sibi ex Apollinis sententia agendum sit de Danae filia iam nubili, cuius ducendae in uxorem gratia flos Graeciae Argos conuenerat. qui simulatque accipit, se ab eo, quem illa pareret, interfectum iri, a nuptiis abstinet, puellamque in turri ferrea eius rei causa a Vulcano et Cyclopibus tunc facta includit. at Juppiter, forma uirginis captus, in pluuiam auream mutatus, illam uitiat. quod cum rex comperisset, filiam in arca lignea clausam in mare abiicit.

Personae

Acrisius
Nuncius
Chorus ex Argiuis mulieribus
Danae
Nutrix
Pyragmon
Steropes
Brontes
Polyphemus
Cyclopum turba
Nuncius alter

Actus primus

*Percontatur Acrisius Nuncium, cum is ex Apollinis Delphici fano redisset.
auditoque Rex oraculo ualde queritur.*

Acrisius, Nuncius

Acr.	Tandem reuersus ades. age, hic renuncia, Tacitus alibi fidusque, quod scis, nesciens, Nuptum dari cui Pythius natam iubet, Solutus supremi conscius semper Iouis? Adest frequens parata ferro cernere Iam iam iuuentus nuptias Achaica. Cordi nec est prae caeteris quisquam mihi. Par est in omnibus uigor, seu cursibus Certant leues superare Lynceas per nemus, Aeriuagas seu spiculis sternunt aues Ipsisque nubibus petunt praedam aucupes, Puluere libet uel equos agere celeripedes. Nec regium nulli uetus claret genus. Aetas quoque eadem uix genas uestit noua. Vnum uelut uellere uelit uirentibus Siquis Rosariis puer florem, ambigit Potissimum sibi legat quem ex omnibus, Ita unus ad se quisque flos dextram rapit, Sic me procorum turba diuersum trahit, Generum mihi nunc maxime quem seligam. Sequar te, Apollo, non minus mortalium Obscura clara uoce qui reddis tua, Quam noctis umbras pellis adducens diem Coecamque radiis dissipas caliginem.	5 10 15 20 25
Nun.	Vbi Delphicam, Rex, attigi Pytho, ultimus Tot millium consulta flagitantium, Primus redirem ut certior factus domum, Pythona profero aureum. stupor omnium Inuasit animos illico. ad coelum manus Tollunt. Deo tandem uideri munera Digna, diademate teque dignum praedicant. Exhilarat aliquos nam sacerdotum quoque Auri nitor, mentem serenans nubilam. His atque succollantibus, gazae decus, Serpens reconditur intimis penetralibus.	30 35

Vixque immolatis uictimis balantibus,
 Iam Phoebas horrida furit, haec ore intonans:
 'Quo te puer agis alipes coelum petens?
 Laeuaque gestas quid caput amictum anguibus?
 At at, lapis fit, unde natum hominum est genus. 40
 Auum sed, heu, cur impie extinguis nepos?'
 Sic fata, mentis expuit uecordiam.
 Deferbuit ac omnis animi rabies feri.
 Quare tibi, Rex, consule, monitus semel.
 Osor sui quem amat? uel esse cui potest 45
 Carus, sibi uilis, uolens qui ultro occidit?
 Acr. O uana spes! ubi senectae iam grauis
 Quies uidebatur, necis terret metus.
 O quis reseruas me malis, inimica Sors?
 Vt filia parenti pariat ingens nefas, 50
 Atque impia nepos auum caedat manu,
 Vetulus ut onere bos iugi fessus diu
 Verbere cadit agricolae imemoris ictus graui
 Animamque non meritam emeritus edit gemens.
 Nun. Vbi est malum uitare, quis debet queri? 55
 Gaudere potius, fugere quia potis est malum.
 Acr. Auxi opibus iccirco et triumphis regiam,
 Vt esset, ante destinatum qui diem
 Sceptris potitus praemio laetum daret?
 Nun. Id equidem opinor esse lamentabile, 60
 Es de quibus bene meritus, male cum merent.
 Acr. Iam iam tui me, nata, miseret. quae, uelut
 Formosa circum uitis ulmos consitas
 Procul tuetur nec habet, ut se subleuet,
 Iacens sed incomplexa humi sterilis senet, 65
 Eris uiri indiga, appetita plurimis
 Frustra. nec haeres imperii tanti puer
 Auita ludet ante blandus lumina.
 Sed hoc satius est, quam madere fletibus
 Cari parentis funere tristem tui, 70
 Cinere horridas quam uellere sparsas comas
 Niueumque pectus tundere plangoribus.
 Scopulosa qui uidet freta nec abremigat
 Flectens procul iter, naufragus merito interit.
 Miserum fleas, qui nescius pessum it uiae. 75
 Monitum fuisse Diis, satis erit iam mihi,
 Vitare, quod capiti malum impendet meo.

Grauitur affectus cum abiisset Acrisius, secum loquitur Nuncius.

Nuncius solus

- Nun. Discessit, agitatam ut mare animo fluctuans.
 Missos faciet omnes, opinor, nunc procos.
 Iam adsunt. ut illos uix locutos deserit! 80
 Prae caeteris et quem colit superis, pede
 Adit ipse propero segnipedis adytum Dei.
 Iam cogitans aliquid statim excudet uaffer.
 Indormiet causae nec is tantae oscitans.
 Aliis cauere suetus haud se negliget. 85
 Quin, rem ut domi forisque gessit nauiter,
 Toto huc, ut aiunt, pectore incumbet breuique
 Amolietur, quae premunt onera animum.
 Quiescere in utranque aurem, id optimum arbitror.
 Nihil anxiis prosunt opes, regnum nihil. 90
 Quo tanta res se uerterit, nouit Deus.
 Sospite utinam Acrisio inclyto ac Danae, unica
 Spe regiae Argiuisque ac urbis moenibus,
 Valida Cyclopum conditis olim manu!
 Qui nunc ratibus adsunt procul uecti cauis, 95
 Celebrent ut indicta sacra Vulcanalia.
 Iamque est prope dies festus Argis, quo simul,
 Sibi quisque coniugium puellae consequi
 Ratus, in opibus omnes futuri erant proci.
 Nunc ira mutat ora: pudor hinc aestuat 100
 Repudii, Amor coquit hinc ferus praecordia.

Repudiati ab Acrisio Proci cum minabundi Argis discederent, Chorus mulierum pauidus Iunonem orat, urbem ipsi Deae consecratam ab hostibus defendat.

Chorus

- Ch. O germana mariti
 Fratris grataque coniunx,
 Cuius numine coelum
 Terraeque tremunt orbis, 105
 Ipsi quem metuunt Dii,
 Sedes desere olympi,
 Curru uecta per auras,

Non quo uersicolores
 Vincitae colla uolucres 110
 Te per nubila uectant,
 Vis siquando choreas
 Inter laeta uideri,
 Cum te sanguine multo
 Multo et thure sacerdos 115
 Lucos subter opacos
 Coelo deuocat alto.
 Nunc sed iunge frementes
 Bello saeua quadrigas
 Tecta et casside crines 120
 Hastam concute, semper
 Hostis caede fluentem.
 Nanque ex urbe iuuentus
 Cedens saeua minatur,
 Coniurata uetustos 125
 Ferro diruere Argos.
 Pauor, heu, quantus pectora turbat.
 Horrent, uideo, rura sagittis,
 Densus ut albet campus aristis.
 Quassat galeas parsque comantes 130
 Equitum turmae celeresque ruunt.
 Vnum qui pote senium tot manus
 Iuuenum patriis pellere regnis
 Incendia caedesque minantum?
 Agedum, prohibe, disiice, dissipa, 135
 Notus ut Libycas tollit arenas,
 Miscens nebulam pulueris atri,
 Tua qui moenia diripere uolunt,
 Maxima Iuno.
 Vnius omnes uirginis ergo 140
 Eandem miserae aut mortem oppetimus
 Aut captivae trahimur rapidum
 Per mare cunctos famulatum annos.
 Nil commeruit tamen infelix,
 Trahere una aeuum infoecundum omne 145
 Patris imperio iussa tyranni.
 Decus, heu, frontis lumina nitidae,
 Heu, coma color et, nix uelut aut prior,
 Comitata choris cum uenit, ipso
 Ioue digna, tuus ni uir is esset. 150
 Forsitan illis pascere ocellis
 Mauult, quam alios, se pater ipse
 Sibi nec patitur uellier aula.
 Improba nam quo non penetrat Venus?

Arabum Regis nata Cupidine Capta nefando, palluit amens. Tenebris coecae fretaque noctis Latus obtulit, heu, dira parenti. Caluit tanto iecur igne ferum.	155
Sed quo celeri pede turba ruit? Quid stupet omnis? tenuitque gradus? Libet ire simul. lachrymae ore cadunt Pariter cunctis, miseramque uocant. Timeo quid sit, temere neque enim id. Ibimus, et si nimis arcta uia est.	160
Sine, ego antea paululo eam, rogo. Iam iam perimor. miseram quo tu? Quo me tridis? carbasa desere. Venit exultans sonipes quantus! Age te huc propere. age te huc, cedo manum. Bene sed, bene. iam euasimus. agite. Via se amplior in campum laxat, Huc, ubi regia tollitur ingens. Quo ruit omnis turba properiter. Accedam prope cernere, quid id est.	165
Sed pro Iuppiter, unde repente Nata est ingens altaque moles, Super aerias ferrea nubes? Obdunt uectes limen aeneum Septum immani cardine circum. Cara uix Phoebi lumina tenuis Recipit densis fixa clatris Rara fenestra. quis auctor et opifex Operis tanti fuit operosi?	170
Tacite applicuit bibulas omnis Populus querulis uocibus aures. Audire libet, carcere questus Quis tam uasto iactat inanes Et lamenta promit in auras Gemitus tristes geminans miseriter.	175
	180
	185
	190

Actus secundus

Deplorat calamitates suas Danae, cum a parente in Turri Ferrea esset inclusa. eamque Nutrix consolatur.

Danae, Chorus, Nutrix

- Dan. Quando meis Sors inuidet mortalium
Aures querelis, alloquar uos Coelites.
Qui templa quanuis celsa colitis olympia,
Auditis attamen pias propere preces.
Latet abditum ac nullum penitus usquam nefas, 195
Quin mille desuper oculis, quot sidera
Noctis per atras frigidae tenebras micant,
Spectetis usque, sceleris ultro uindices.
- Ch. Sile, sile, ipsius uideor audire iam
Danaes misellae uoculam lachrymabilem. 200
- Dan. Sed, heu, quid infelix ego primum querar?
Primum aut fleam? pater, o pater, me siccine
Nuptum dari? hos thalamos parari? has nuptias
Mihi celebrari? quod facinus ausa impium?
- Nut. Corrumpit ora lachrymis nitentia. 205
Regina felix nimis obiit, haec non uidens.
Relicta in atrum hunc diem anus ego, uitam traho.
- Dan. Scelestas nunquid hostibus patriam feris
Patrisque prodidi sacrum Regis caput?
Quondam uelut nefanda Nisi filia, 210
Amore saeuo et impotenti perdita,
Furtiua dempsit auream fato comam.
Volitat pauida nunc unde sub nubes fuga
Lugubre resonans, sceleris, heu, nunquam immemor.
Tamen illa felix, ora quanuis mollia 215
Durata rostro prominent deformia
Paruumque plumea caput galea tegit.
Agricola siquidem, qua libet, uolucris uolat,
Camposque peragrans multiuaga uidet auios,
Vbi nemus, ubi fontes, ubi Tempe uirent, 220
Vbi flumina scatebris sonant caua frigidis,
Vbi mille quondam septa uirginibus fui,
Tibi cum sacra ferebam, Proserpina, floream
Metens apricis saltibus messem, Dea.
Quae nunc memor quin gratiam referens, iubes 225

- Me regia natam domo, Styga transuehi
Seruitum in omne seruitutem aeuum tibi?
- Ch. Audin? cupit mori. excutit lachrymas mihi.
- Dan. Iamque mora nulla est, quin trabe sub hac aenea
Linquens cadauer pendulum, sic horridam 230
Soluta mortis munere effugiam domum
Nouumque carcerem. ipsa mihi niueum prius
Vitale stamen, nunc nigrescens abstraham;
Et quam uiri non abstulit lateri manus,
Ceruice zonam pro lacertis ambiam. 235
- Nut. Mors o mihi sera, his meas quin obseras
Aures querelis? lumina his quin fletibus?
- Dan. Vale diu, memor uale, miserae dolet
Sicui negatus forsitan Danaes torus
Vltusque caede lugubres tumulto notas. 240
Valet coetus uosque uirginei simul,
Et quando tedas Dii uetant Hymeneias,
Quatite rogo manibus faces mihi funebres.
Hac gaudeat pompa genitor, ac praeficae
Plangentis obstrepat querulus aures sonus. 245
- Nut. Rapuit, uide, zonam furens. mea tu quid hoc
Alumna? quo te tantus impellit dolor?
Vltro ut, nefas, mortem uelis tetram mori?
- Dan. Sine, per ego Superos rogo, Nutrix, sine.
- Nut. Tuumne uiuens ut ego funus conspicer? 250
- Dan. Taedet tueri, quod relictum est, aetheris.
- Nut. Vulnere oculos, heu, tam graui feries meos?
- Dan. Mortis ego particeps cupio iam omnis mori.
- Nut. Spargesque semper fletibus aniles genas?
- Dan. Animae atque reliquum corpore aegro expellere. 255
- Nut. Tibi superstes egon? obis tu me prius,
Annis cadens puellula florentibus?
In hunc reseruant fata miseram me diem?
Munusque id ego ut habeam mihi extremum iubes?
- Dan. Quibus est acerbum uiuere, iis dulce est mori. 260
- Nut. Vna semel aufert Mors bona omnibus omnia,
Vt flumen impetu sata auulsa abripit.
- Dan. Eademque sentes uellit animis asperas.
Vt ignis imbre, morte sic dolor interit.
Quod si tuae miseret, iuuas quin me? aut sinis 265
Vltro ire? ubi antelaboribus positis ferunt
Manes quiescere sedibus tandem piis,
Obliuiosi prope uada sacra fluminis,
Viride nemus quae Myrteis sepit comis,
Fronoso opacans tegmine herbarum toros. 270
Nigrescit atris nunquam ibi aer nubibus,

Alterna nec nox eripit tenebris diem.

Heroidum tenet loca illa frequens chorus,

Lucos pererrans garrulos auium sono,

Ioque Ledaque Semeleque Europaque,

Honore quoque dignae Iouis amatorio

Electra flaua Maiaque soror candida.

Cupit animus quas uisere. est ubi regio

His consecrata, poeniteret quam loci?

Nut. Rumpere uetat aliquem sibi uitam Deus.

Nec parricidium graue est aequae, ac suae

Siquis animae non sustinens onus abiicit.

Manet hunc, alumna, Tartari domus impia,

Deiecta terras subter imas, ardui

Vix quantum in auras aetheris polus eminet.

Quo despicit nunquam ipse, quin pauet procul,

Cunctis tremendus caeteroquin Iuppiter,

Nox atra tantis terret umbris, oraque

Hiant figuris tam feris immania.

Poenas quis omnes omnium fando explicet?

Hic sumit ora tigridis, hic ululat lupus.

Pars mersa lamis grunnit usque palustribus.

Pars tortuosos callida sibi fodit specus,

Caudata fugitans tricipitis rabiem ferae.

Ch. Crudeliter qui uixerint quique improbe,

Qui nequiter quique scelere instructi ac dolo,

Has, luce ubi aetherea carent, poenas luunt.

Nut. Nec unus angitur siti mersus lacu,

Cadauerosus uultur aut unum comest,

Euiscerat sed plurimis resecans iecur.

Gemunt anhelii sub onere plures graui.

Celeresque, turbinis modo, uinctum puer

Quem torquet, amento explicans, uersant rotae.

Nullum sed agit aequae furor ac illum, manus

Sibi qui intulit. noctiquerula uelut auis gemens

Carmen sepulchretis canit lugubriter,

Sthenoboea replet questibus Ditis domum,

Iuuenem ausa mulier credulo nimium uiro

Deferre criminibus, malum, insontem nouis.

Quam mox amor rediens et insanus dolor

Claudere diem nodo merentem perpulit.

Nostris furor is arripiat animos hostibus.

In melius haec, alumna, iam uertet Deus

Sinet diu nec immerentes deprimi.

An non Lycaonis misera gemuit feris

Hirsuta uillis, tesqua peragrans aspera?

Quae nunc supremo semper elucet polo

275

280

285

290

295

300

305

310

315

- Dubiosque ducit nauitas mare per uagum.
 Inachis et olim cernua gerens cornua,
 Nili fluenta Dea prope colitur huberis. 320
 Iamque, nisi fallor, augur en noua nuncio.
 Teli, uides, ministra ineuitabilis,
 Magni Iouis satelles, ut fulua ambiat
 Conflata ferro tecta sublimis uolans?
 Haud temere adest. age, mecum, alumna, agedum, Iouis 325
 Numen, agedum, precare prece, mihi quam pius
 Vates reliquit natus ad uada Crathidis,
 Pineta tollit ubi sub auras aetheris
 Passimque fontibus scatens Sylva obstrepit
 Ac mille gelidum fistulis recinit nemus. 330
 Haec praestat Oenotriae una syluis omnibus.
- Dan. Video sacram, Nutrix, auem, uideo, Iouis.
 Et speculae iniecit aliquid dudum mihi.
 Sed age, nouas aueo preces audire, age.
- Nut. Pater o superum coelique potens semper nitidi, 335
 Radiis etenim micat interdiu Apollinis ignei,
 Rutilatque per atram sideribus noctem tremulis.
 Nequeunt uenti quas extinguere pluuiaque faces.
 Canere ecquis mortali te uoce potest Iuppiter?
 Immota moues qui terrarum pondera quatiens 340
 Vada mobilis et pelagi cogis ueluti glaciem:
 Hominum tibi sit, rogo, gens curae. uiden, ut misere
 Vaga mille uiis errabundaque semper fluitet,
 Corporis agitata laboribus et curis animi?
- Dan. Cedo sacram mihi tabellam.
- Nut. age, iam cape, 345
 Decollo quam primum tibi nunc pendulam
 Ceruice. nunquam ex quo data est, posui, meo
 Sed pectori haesit semper haec mihi diu.
- Dan. Ediscam.
- Nut. humi summissa ter cane, ter manus
 Extolle.
- Dan. teneo.
- Nut. crede sed, nil non Iouem 350
 Posse. minor hanc Deus faber si condidit
 Repente malleis domum, maior potest
 Eandem citius aut soluere igni tabidam
 Rapidis dare uel Euris perustam fulmine,
 Te sospite, olim disperiit ut mons triplex 355
 Congestus, unde stulta gens Titania
 Centipes adorta Coelites bello fuit.
- Dan. Ibo seorsum supplicatum nunc Ioui.
 Sine teste nam magis rogantem audit Deus.

Queritur Chorus sibi frustra auspicatam uestem et sarta praeparasse, ut exquisito insignis ornatu Danaes nuptias celebraret. eamque absentem alloquitur.

Chorus

Ch.	Modo Phrygios amictus,	360
	Modo sutiles corollas	
	Serens mihi parabam.	
	Quibus implicata capillos	
	Myrrha madentes pingui	
	Tibi choros agitare	365
	Insignis, Acrisione,	
	Ne fronte uagus et errans,	
	Dum uerso saltans orbem,	
	Solutus impediret	
	Me tortilis cincinnus.	370
	Micantibusque loton	
	Digitis puer sonoram	
	Tibicen inflans aderat	
	Meditatus Hymenaeum.	
	Nunc immerentem moerens	375
	Abiecit, olim ut Pallas,	
	Liquentibus cum uidit	
	Speculis tumentes malas.	
	Querar et ego, querar te	
	Raptam mihi, tam saeuo	380
	Te carcere coerceri.	
	At ore semper udo,	
	Sipylus abundat usque	
	Flebilibus ut mons undis.	
	At uoce semper tristi,	385
	Quali sonans Aedon	
	Flet coniugem aut inuolucres	
	Foetus, inani extractos	
	Nido, leuique clausos	
	Vimine tuens tabescit	390
	Circumque uolitat frustra.	
	Ramo sedens mox ualles	
	Cauas replet querelis.	
	Sperare quod tamen audes,	
	Non irritum faxint Dii.	395

Actus tertius

Miratur Acrisius Turrim aeneam a Vulcano uix rogato tam repente fuisse excitatam.

Acrisius, Chorus

Acr. Quid cogitare quispiam potest mortalium
Ita arduum, expediant, uelint modo, quin superi illico?
Et si hoc mihi infixum haesit in animo semper meo,
Rem nunc stupidus ac uix mihi credens tango manu.
Factumne posteri putabunt, an fictum hoc magis? 400
Aetasque ueniens iam nouam autumabit fabulam,
Quae mira praestat omnibus dubio reliquis procul.
Arcem rogauit, filiae ubi latebrae essent meae,
Vt tuta ab insidiis procorum et uiribus foret,
Vulcanum opificem ipsum, omnium unum sollertissimum. 405
Ex quo etenim is Argiua chalybe ex contuso moenia
Immania posuit, puer merito Iunonius
In urbe matris aede colitur aureus sacra.
Vbi uictimas furuas quotannis fractis cruribus
Ritu immolant solenni ad ignes succincti popae. 410
Quo transmigrat frequenter Aetnaeis e rupibus
Celerique pede uenit ocus uolucris loripes.
Vbique enim pie uocatus subito adest Deus.
Vixque precibus rogatus ingentem sonitum excitat.
Streperem omnia tonitru, inque numerum ictus audierim, 415
Omnisque mugire procul alta conuexa aetheris,
Incudibus gementibus, reboanti uerbere.
Dictoque citius, ut imbrifera nubes extollitur
Repente, montis instar, aequoreis e fluctibus,
Ilicet oritur ingens cacumine turris arduo 420
Ferrea, uelut opere facta ad unguem tota fusili.
Remque notat ipse litteratis omnem postibus,
Haec esset ut cunctis nepotum nota saeculis:
Vbi latet abdita uirginum Danae decus omnium,
Canibus ad ipsas excubantibus semper fores 425
Immanibus, semine satis ex illius, procax
Quem sensit olim adulter incestans Ditis torum.
Euellat hanc sibi nunc manus minis superbiens;
Vix datur aditus ipsi, potest caetera qui Iuppiter.
Nunc gratulatum ibo, nihil posthac metuens, Deo. 430

	Ipsisque mercedem merentibus reddam fabris.	
	Nam non pecunia Diis, ut hominibus, animos capit.	
	Iamque ingredior adytum, fauete linguis, dum loquor.	
Ch.	Nefas strepere sacris,	
	Nefas fremere. gradus	435
	Sistite. silete iam.	
	Nostrum loquax nimis est	
	Muliebre, ut aiunt, genus.	
	Audite. Diis honor hic	
	Debetur et Regibus,	440
	Qui proximi sunt Diis.	
Acr.	O nate Iunonis toro puer casto	
	Ex omnibus, quot Iuppiter Deos seuit	
	Passim per orbem filios uagus spargens,	
	Vt esset alti seminarium Coeli,	445
	Ac pullulans nouella glisceret proles	
	Translata terris in serena conuexa.	
	Iure unde maximi fores olympi haeres,	
	Stamen Ioui si sectile Atropos neret.	
	Tu primus ipsi incognitum patri fulmen,	450
	Volans, trisulca cuspide fremens, igneum,	
	Excogitasse diceris, manus Coeli	
	Est ausa cum regnum aggredi Gigantaea.	
	Es assecutus unde nuptias natae,	
	Longis fouet quae noctibus fatigatum.	455
	Te non Gradiui terruit furor saeui,	
	Quin inuolutus mille nexibus coecis	
	Adulter annum pendulus daret poenas.	
	Tua mihi sed pace si licet fari,	
	Molitus es nunquam ullum opus uel ingens uel	460
	Tutum uel affabre ac repente sic natum,	
	Vt quae perennis est meae domus natae,	
	Nullis caduca saeculis, manens usque.	
	Quare tibi nunc plurimas ago grates	
	Ac maximas, quin debiti reus uoti	465
	Centum immolo iuuenculis patres iunctos	
	Totidemque temeti amphoras notae Cressae.	
	Tu honore tantum pascere: haud enim fas est,	
	Mutabile ut sit nectar his cruentatis	
	Obsoniis ac pinguibus bene omentis.	470
	Sit uisceratio haec Cyclopibus, seque	
	Ingurgitent atque hauriant cados uini.	
	Voca Cyclopas; aduenit fremitu turba strepens,	
	Abiegna sylua tollitur uetus densaque uelut.	
	Nil est uocatore hic opus. quot accurrunt! dapes	475
	Explere quae tantos queunt? pauxillulum quoque	

- Est Liberi. Methymna non una his satis foret
 Vinosa. comiter benigneque accipiam tamen.
 Facit ipse sermo ac uultus homini nonnunquam satis.
- Ch. Nihil exhilarat animum 480
 Aeque, ac ubi Rex uidet
 Te laetus et satur,
 Quae uis, libens. aures
 Hic mulcet hominum magis
 Conventus ac lyra. 485

Reddit mercedem fabris ferrariis Acrisius. fitque ebrius Polyphemus epoto uini solio. unde pugna inter eum exoritur et Cyclopas.

Acrisius, Pyragmon, Steropes, Brontes, Polyphemus

- Acr. Fabri Iouis sociique Vulcani, inuictum genus
 Labore, de me plurimum meriti ac regno meo,
 Agite, capite uirtutibus tantis nunc praemia.
 Ac gratiam praeter, quam habeo semper maximam,
 Pecuniamque praeter immensam, uestrae parem 490
 Operae, hilares lautis simul mensis discumbite.
 Prius tamen talenta humi, famuli, diffundite.
 Vtraque largiter capite manu, quae debeo.
 Quid statis?
- Pyr. adsumus. perustus barbam ut Aethiops
 Indusque ego, uerso tenaciter dum forcipe 495
 Fornacibus massam chalybis ardentibus grauem.
- Ster. Quasi leue foret immanibus stridentes follibus
 Haurire uentos, per uices atque exprimere diu,
 Quantum Aeolia uix efflat ipsa olim concaua domus.
- Bron. Apagete. malleis grauibus incudes contudi 500
 Fractasque liqui uerberibus assiduis, maximis,
 Instarque iaculorum ora ac oculos feriebant mihi
 Stricturae anhelos. uident, adhuc uulnera ut appareant?
- Acr. Quiescite, manete. fremere nihil opus. est, unde enim
 Vestris queam laboribus, quod est par, reddere, 505
 Diis gratia atque opum omnium Summano diuiti.
 Vestro tamen duci ante, ut est aequum, auro largius
 Impertiam. nihil flagitans tacet, uirum ut decet.
 Polypheme Cyclops, finibus iam inde Siculis rate
 Qui uectus huc Neptuni ope celeriter ades, cape. 510
 Percussa modo Abantis micant facie numismata.
 Bis mille tibi sunt. minus dimidio singuli
 Vos capite. adeste simul. Pyragmon en tibi sacculum.

- Abducere, hoc ego fagino contra clauam scypho
 Facerem alteram excetra magis metueret belluam.
 Cellis procul uinariis iners plebecula.
 Quis hic? bibe hoc prius. etiam tu hoc. teneo iam improbum. 560
 Obtortus ibis nunc gula poturus Stygis aquam.
 Pro foribus astabo, sinam nec Liberi sacram
 Aedem prophanus penetret hanc quisquam. thyrsos huc ades
 Armatus, o Bromie, Bromie. tuumque maximum
 Atque unicum adiuua sacerdotem contra ebrios. 565
 Irudo uini quo scelestas repis per pedes
 Illapsa medios? morere sitiens, oppressam obtero.
 Circum crepat lagena multa aures iacta undique,
 Frustra. nihil mouebor hinc. ipsis neci datis
 Iactisque consternam cateruatim reliqua agmina. 570
 Cunctisque deletis dabitur illico Danae mihi
 Lepidissima omnium, omnium longe ualidissimo
 Reliquis repudiatis procis, catamitis improbis.
 Ego Regius gener, ego iam sceptrum ac diademate
 Insignis, ego iam diuiti successor Regiae, 575
 Ego Acrisii opus legitimus haeres. quid pessimi
 Inuaditis aliena? io Argiui accurrite simul,
 Adeste Regi ac improbos bibaces in fugam
 Versos sequimini, caedite, trucidate, extinguite!
- Bron. Quid contumeliosius superbiloquentia 580
 Tanta? uel esse mihi quid intolerabilius potest?
 Quid tu Pyragmon? emori mauis miser simul
 Caedi additus tot immerentium? uel, ut decet
 Fortem bonumque, pellere iniuriam et ultor tuae
 Gentis scelus dirum ac nefandum tollere funditus? 585
- Pyr. Egon? aestuans acri dolore dudum cogito
 Teterrimam pestem modo excidere. diu, diu
 Pertulimus immanem Tyranni feritatem horridi.
 Age, Steropes Brontesque, circumsiliamus leues.
 Iam malleis oportet his tempus perrumpere 590
 Vtrunque, coeca frontis et refodere uulnera.
 Vt robur ictum undique securibus, nunc concidet.
 Iam iam sequimini. tu latus laeuum, tu dexterum,
 Aduersa pulsabo ipse tempore eodem ora grauiter.
 Monstrum peribit hominibus hodie inuisum omnibus, 595
 Vitaque nunc mercabitur Lyaei munera.
- Pol. Congredere iam minax, tonans uerbis tutus procul.
 Captum ore glutiam, uolabis uel sparsus diu
 Per nubila. fugax, bella quid geris? sequar, sequar.
 Habeo, teneo, peristi. abit pro discerpta manu. 600
 Reliquit ori buccam. quin tandem comminus
 Committeris? lasciua circuit uulpecula

- Fugitans statariamque metuit pugnam callida.
 Tamen habuit. inane cape solium inflictum tempori.
 Tuque oblige uulnus. trahe, trahe humanum alium pede. 605
 Haha! ebrii unum sobrium tot pauitant, ut canes
 Leonis aggressus timent collatantes procul.
 Pyr. Facite impetum. circundate obsessum et contundite.
 Malas, agite, findite feras, toruas findite genas.
 Rictu excutite molas cruento exertas, horridas. 610
 Plagis sonent tempora nouis. caedite, sternite ferum,
 Inhospitalem, anthropophagum, hominum osorem ac deum,
 Trucem suorum uictimarium!
- Pol. fer opem, pater
 Neptune. pereo iam miser.
- Pyr. Ditem potius uoca. 615
 Diti immolo nigrisque manibus atram belluam.
 Tandem ruens uasto ferit pectore moles humum.
 Rugit cruentus animam agens. cadauer linquite
 Pastum feris immanibus. uos sed discumbite
 Vestram illiusque portionem potantes meri,
 Ac naeniam mecum canite laeti Cyclopeam. 620

Pyragmon, uelut praefica, Polyphemum humi afflictum atque interemptum iocose alloquitur.

Pyragmon, Turba Cyclopum

- Pyr. Age, surge Cyclops,
 Positus quid humi,
 Longus ut es, iaces?
 Fumant positis lancibus exta,
 Patulis nec dum naribus afflant. 625
 Aurita sonant pelues nec dum
 Crepitantes tua tempora circum.
 Mecum rursus conclamate:
- T.C. Age, surge Cyclops,
 Positus quid humi, 630
 Longus ut es, iaces?
- Pyr. Nunquid longo fessus ludo
 Reficis somno te sopitum?
 Somno infelix, heu, laetali
 Torpent, uideo, membra sepulta. 635
 Altius iterum conclamemus:
- T.C. Age, surge Cyclops,
 Positus quid humi,
 Longus ut es, iaces?

- Pyr. Ergo posthac laetas nunquam
Pastor ages ad saxa capellas
Dumosa uagus, nec resonabit
Per opacas caua fistula ualles,
Nullis unquam garrula saeclis. 640
- T.C. Age, surge Cyclops,
Positus quid humi,
Longus ut es, iaces? 645
- Pyr. Spargite dulci membra Lyaeo.
Glaucus ut olim gramine tactus,
Reduius erit sparsus Iaccho. 650
Metuo tamen, heu, metuo, ne mox
Epulas omnes sorbeat et nos.
- T.C. Age, surge Cyclops,
Positus quid humi,
Longus ut es, iaces? 655
- Pyr. Frigidus orat transmissurus
Horrida Cyclops stagna phaselo,
Frustra. molem non capit alueus.
Superis ergo pulsus et Orco
Non admissus, nullibi eris miser! 660
- T.C. Age, surge Cyclops,
Positus quid humi,
Longus ut es, iaces?

*Exanimatus pauore cum se e turba Cyclopum iam inter se ipsos saeuientium
confestim surripuisset Acrisius, secum loquitur.*

Acrisius solus

- Acr. Viuo ambulans? an, ut ferunt manes suis
Exire luridos sepulchris, mortuus 665
Erro? ubi miser sum? obiine? uiuo ego iam, sed, heu,
Comitum cohors ubi? periit omnis reor.
Hoccine hominum tellurem alere? pro Iuppiter.
Tumultuantibus meri propter cados
Ac se intuentibus oculo minaciter 670
Toruo Cyclopum ducibus, excessi ocus
Vix integer, uix compos animi, territus.
Nunquam cor aequae inhorruit. sanguis super
Intra coactus uiscera obrigit gelu.
Nec adhuc metus parcit quater praecordia. 675
Quid, heu, si Iaccho feruidi, Lapithae uelut,
Aggressi ahenam nunc domum, miseram patri

Abducerent? non unus Argos Dis tenet
 Raptor puellarum. metuere tunc sinam
 Demum, cita rate cum reuectos audiam 680
 Aetnam reuenisse usque uel mari obrutos
 Periisse, squammigeris pecudibus pabulum
 Mergisque edacibus pelagiuolantibus.

Ostendit Chorus nonnunquam in eos potissimum Fortunam saeuire, quibus maxime fuerit benigna.

Chorus

Ch. Vt nihil laetum diu,
 Dii fidem uestram, manet! 685
 Quin beat quem Sors magis,
 Quem parem Superis uehit,
 Hunc repente, turbinis
 More furentis, turbida
 Saepe correptum opprimit. 690
 Quem pupugit nunquam, ueniens
 Scindit hunc grauius dolor,
 Indomitus uelut equuleus,
 Cum foditur stimulis nouis
 Insolens ferociter, 695
 Tollitur exultim solo.
 Vidit Acrisio hoc nihil
 Laetius unquam Sol, terens
 Volucris coelum rotis.
 Vnde hominum tuens, refert 700
 Cuncta Ioui. isque Aegide notat,
 Quicquid agunt, fantur, putant,
 Oblinens atro uitium
 Rectum ac albo insigniens.
 Nunc quot, heu, premitur malis. 705
 Imminens fatum hinc sibi,
 Hostium hinc metuit minas
 Coelibemque flet unicam
 Natam ac orbatam domum.
 Quin et, unde poposcit opem, 710
 Nunc Cyclopas horridos
 Effugit exanimis metu.

Actus quartus

Attonita secum loquitur Danae, cum e Turri, quo in pluuiam auream mutatus penetrauerat, Iuppiter euolasset. mox omnia Nutrici enarrat.

Danae, Nutrix

- Dan. Quo fugit, heu, quo fugit?
Elapsa manibus ut auis,
Abiit uolans. ubi quaeram? 715
Nusquam, heu, uidetur, nusquam!
Vigilans loquor? an illudit
Imago somniantem?
Age, excito iam me atque
Somnum excutio. iam cerno, 720
Tango, ambulo, audio me
Iam nunc loquentem. an fallor?
Nutrix, age, mea Nutrix,
Perii.
- Nut. quid est?
- Dan. quae uidi.
- Nut. Quid mea stupes?
- Dan. heu.
- Nut. fare. 725
- Dan. Iam iam occidi.
- Nut. miseram me!
Quiesce, alumna dulcis,
Quiesce. tingit quantus
Te pallor. eloqueredum,
Quid passa?
- Dan. Iuppiter.
- Nut. te, 730
Mea, sospitet. quid trepidas
Exterrita? quid horridula
Riget coma? quid hoc? eheu!
- Dan. Hic ipse, Iuppiter ipse. 735
Deliquit animus. o quae
Spectare contigit! uix,
Dum cogito, mihi uix
Credo. preces piaae a Diis
Quid non queunt?

- Nut. exanimat
Pauidam mora. age, dic tandem. 740
- Dan. Iam cellulam, impedit pauor me proloqui,
Dicam attamen, pedem intulissem cum modo
Supplexque prospectans plagam extremi aetheris,
Sol unde currus excitat, linquens mare,
Sacrisque precibus, quas mihi Nutrix, beans 745
Me sponte tanto munere, dedisti, Iouem
Superum omnium longe supremum deuocans
Coelo, rogarem, opem mihi ferret Deus,
Noua feram, inaudita, fidem et exuperantia,
Pelago rosea nubes procul se sustulit, 750
Qua nulla hilarius pingit aera coeruleum,
Pluuiosa non ipsa decus Iris nubium,
Aurora mater lucis aut ipsa igneae.
Ac uisa mihi magis magisque accedere,
Appulsa uentis leuibus, auis ut aduolat. 755
Mirata spectabam nec id sine numine
Rebar, pependit ilicet prope culmina
Aeria turris aereae cum immobilis.
Rapuit stupor tunc animum. et ecce ros sacra
Iam nube primum decidens sensim leuis, 760
Tenui uelut cydonium lanugine
Pubescit, aut olus pruinis albicat,
Sparsit fenestra infusus aura coeruleam
Pallam colore luteo, mica ut nitet.
- Nut. Quid hoc? fidem Dii uestram opemque! age, loquere. 765
- Dan. Crebrescit Imber diffluens mox Aureus,
Illapsus undique penetransque, qua domus
Iunctura, qua diem inferunt spiracula.
Mentis mihi quid fuerit ibi tum, cogita,
Concreta cum pars, grando ut aurea, crepitans 770
Circumque resiliens peteret ultro sinum.
Obrigui ac ipso auro magis tunc pallui.
Sed ubi animum tandem recepi perditum,
Munus rata deum, subdidi explicans sinus.
Aurumque colludens, micansque sedula, 775
Flauis sonansque riuulis fluentibus
Ignara sponte condidi in gremium mihi
Legens, ubique quod iacebat, protinus.
- Nut. Sum nulla, inaudita audiens. sed quid super?
- Dan. Sunt leuia, Nutrix, quae locuta sum, prae iis, 780
Quae dicam.
- Nut. an est quod maius?
- Dan. auscultat, audies.
Coelestibus nam dum, memor adhuc me pauor

	Terrificat, opibus gaudeo, tremulum, leue, Fuluum intuens aurum, exilit subito euolans Id omne, crederet quis hoc? pereunt opes, Versusque iuuenis astitit. nisi is Deus Vetuisset, animula attonita abiisset metu. Fuique uocem audire tunc uisa illico: 'Danae, Danae, animo timores discute. Adsum ego uocatus ipse Coelo Iuppiter, Qui templa olympi perstrepo caua fulmine. Miseratus huc aduenio tibi opitularier.'	785
Nut.	Num somnians haec ait? an audio somnians?	
Dan.	Sic fatus admoto fouens trepidam sinu, Vtraque mulsit os manu animum ac reddidit. Rursusque cepit sic loqui: 'Mortalium Indigna uirgo nuptiis, nubes Ioui. Gestisque puer ex te editus Solis domum Vtranque lustrabit stupendis aliger, Armatus atque manibus immortalium, Saeuaque caesa Gorgone, hostium agmina, Astricta glacie ut flumina, tenebit metu. Est maximus, qui sustinet coelum, senex, Demit ubi Sol equis iugum leuipedibus, Vnde Hesperus dux siderum exilit uadis. Claudens hic hospitio domum nato Iouis, Monstri rigebit ore uiso territus. Eritque terris se erigentem ad sidera Vastam hominis effigiem uidere saxeam. Auum quoque, sed incautus, interimet suum.'	795
	Hic saucius dolore torpuit animus, Carique respersit oculos funus patris. Solatus inquit: 'Profer hinc, Danae, caput Mecumque suspice.' ac locum ostendens ait: 'Stellatus illic usque fulgebit puer Labore functus. te quoque manent aspera. Eiecta nanque fluctibus patria procul, Regis famula, dein uxor urbis arduae Longinqua pones moenia, futurum est ubi Regnum diu populisque multiloquis caput.'	800
	Haec elocutus, iterum adhaesit applicans Se collo, apis ut arguta considit thymo Tenuique nectar murmure exhaurit legens. Mox auolans oculis, reliquit spiculum Desiderii amorisque, Nutrix. iam nihil Dolet coerceri. quid ego uocis sonos, Quid motum et oris decus adorar eloqui?	805
		810
		815
		820
		825

- Nut. Lux unde modo sacra fulguraret, territa
 Mirabar, unde tantus hic odor nouus
 Late per omnem dulce spiraret domum. 830
 Sed quid? quid hoc, alumna? residet adhuc nitor
 Sparsus mitella, scobs ut aurea?
- Dan. exime,
 Sensim exime. uide, sed uide, Nutrix, tamen,
 Roris, nefas, ne decidat aliquid sacri.
- Nut. Eburneam rape pyxidem aut ex arculis 835
 Aliquam, sed exterge. bene est. serua. uides,
 Auro praeit quantum hoc, stupet quo hominum genus?
 Ornaberis diademate, id equidem auguror.
 Abiens reliquit capite regium decus.
- Dan. Quotidie eadem prece rogabo saepius. 840
- Nut. Ita faciendum censeo.
- Dan. at quoties putas
 Fas esse?
- Nut. ter. mane semel. iterum cum dies
 Medium rotis coelum terit feruentibus;
 Dein ubi aderit nox, tertio. tunc maxime
 Furtim reuisere Superi terras amant. 845
- Dan. Noctis mihi tempus quoque gratissimum.
 Duo sed relinquam reliqua non ego tempora.
 Quid saepius si deuocarem?
- Nut. haud fas foret.
 Coelestibus etenim est numerus hic amabilis.
- Dan. Animus tamen praesagit ingens nunc malum. 850
- Nut. Expectora metum penitus omnem tibi.
- Dan. Praesens, scio, iam poena, Nutrix, me manet.
- Nut. Expue nefas, alumna, melius ominans.
- Dan. Plaudens cor intimum latus cladem monet.
- Nut. In te quis unquam quippiam Ioue praeside? 855
- Dan. Quin ipse nuncians metum iniecit Deus.
- Nut. Aderit tibi nec uspiam linquet suam.
- Dan. Patria carendum semper, heu, Nutrix, mihi.
- Nut. Vna est parens terra omnibus, ubi ubi fueris.
- Dan. Domoque comitibusque uidua aequalibus. 860
- Nut. Saepe est, ut exteri magis ament te tuis.
- Dan. Famularier seruam, heu, genus me regium?
- Nut. Iam iam futura domina, nequicquam doles.
- Dan. Age, oscula, negata mihi post, da, dum licet.
- Nut. Tene ego sinam sine me ire, quo fatum iubet? 865
- Dan. Tuaeque memor alumnae ut usque sis, precor.
- Nut. Nisi ipsa fuero comes, mori quid nunc moror?
 Sed cur metuis, extrema fortunauerit
 Tibi si Deus? quin etiam eum atque etiam roga.

Dan. Secedam. in uno omnis mihi spes est Ioue. 870

Canit Chorus, quantus sit Amoris furor, eiusque breuiter pingit formam et ornatum. postremo eum rogat, mitis sit erga genus humanum.

Chorus

Ch. Quis te, Cupido,
 Non paueat, ipsum
 Facula liquefacis si Iouem
 Imbremque soluis in Aureum?
 Quam, ceu pusilla per nemus 875
 Nocturna scintillat uolans
 Lita uolucris caudam igneo
 Fulgore, lasciuus iacis
 Passim per orbem dissipans.
 Heu, quanta surgunt 880
 Incendia e paruo
 Ignis latentis semine!
 Nec est, cui semel haeserit,
 Vt excutiat ardorem.
 Sed, sicut oestro percitus, 885
 Errat furens.
 Nemo tamen non appetens
 Vltro uritur,
 Es dulcis adeo puer!
 Nam sponte quis non aduolet 890
 Amore saeuo saucius,
 Quocunque ducis persequens,
 Si te semel conspexerit,
 Os purpura uelut illitum
 Auroque fulgentem comas, 895
 Ac uice oculorum sidera
 Refixa coelo atque insita
 Sub fronte, natus es ubi puer
 Alis decorus?
 Tunc leui, 900
 Sed nunquam inani cum pharetra,
 Ardent ubi tot spicula,
 Niueis rubent
 Plumae quot humeris tibi leues,
 Oras per orbis ultimas 905
 Sparsisti amores seminans,
 Vnde omnia edita germinant.

Quare sator rerum es puer,
 Hominum parens ac numinum,
 In coelo, in undis, in solo 910
 Terrarum, amabilis
 Idemque formidabilis,
 Lenis modo, modo asper, fluens
 Lepore, moerore fluens,
 Vt suggerit apis cum fauos, 915
 Eademque figit uulnera.
 Tibi nec satis regum domos
 Reuisere potentium,
 Quin pauperum sub culmina
 Furtim uolas. 920
 Gregis unde curas abiicit
 Flamma calescens rusticus
 Syluisque sub frondosis
 Solatur ignes cantibus.
 Quid loquar, ut eloqueris 925
 Dulcis per aures omnium?
 Te intelligit gens barbara,
 Te belluae uolucresque uagae.
 Quae, simul adest uer floridum
 Tuosque reditus sentiunt, 930
 Praegestientes
 Nitidum per aera tinniunt.
 Sis o placidus, et amoue
 Diros furores,
 Suspendia, cruentas neces 935
 Lapsusque praecipites. satis
 Sint tibi querelae
 Fletusque et irae gaudiis
 Permistae amantium.
 Sed cur in aurum liquitur 940
 Nunc Iuppiter? an auro, ut fides,
 Vt iura, uincitur
 Quoque pudor? utinam
 Hoc, mater, unum,
 Tellus, in auras 945
 Nunquam extulisses malum.

Actus quintus

Exponit flebili uoce Nuncius, quibus fuerit modis extracta Danae ab Acrisio e Turri et in arcam ligneam coniecta marique ac uentis commissa.

Nuncius, Chorus

- Nun. Mecum quis, eheu,
Collachrymet? humor
Haustus sed omnis
Reliquit arentes genas. 950
Dolor tamen animo grauis
Infixus haeret.
- Ch. Quid, heu, mali? quid hoc?
- Nun. Vidisse tantum,
Tantum nefas? Scytha nihil unquam 955
Iratu hostis tale.
- Ch. Misere ut dolet. rogabo.
- Nun. Eheu.
- Ch. quid? oro te. quid hoc? age, fare.
- Nun. Immane, barbarum.
Pater hoc, pater? 960
O uirgo!
- Ch. facinus quod tam atrox?
- Nun. Quin execrandum nefas
Reiecit unda respuens?
Sol ipse quin auersus
Refugit, 965
Vnde oritur occidens?
- Ch. Exordiens, age, loquere.
- Nun. loquar ego, loquar
Infanda. saeui carceris custos uelut,
Rex ipse lustrans parietes aeneae domus,
Cautus dolos ut hostium obsessus timet, 970
Aut pastor irrepentis insidias ferae,
Cum obstruit ouilis septa uafere obambulans,
Visus fuit uidere suspiciens procul
Caput uiri Danaesque prolatum simul
Celsa e fenestra, quam plagae communiunt 975
Ferreae. pauor oculos puto fefellit senis.
- Ch. Vt saepe multi somniant id, quod timent!

- Nun. Frenidit furens, spumas agit ac ore horridus,
 Ardetque, uelut ignis, senilis pupula.
 Ait haec rabie anhelans ferus uoce insuper: 980
 'Fossis cuniculisque subterraneus,
 At at, habet arcem uix positam adulter. sequar,
 Sequar ego refugientem sub umbras Tartari.'
 Dixit diuque circuit, an ullum foret
 Extra cauum, ualloque militum obsidet 985
 Late loca, effugium esset ut nullum improbo.
 Mox, ipse quam ferebat usque, ut ianitor,
 Clauis reserat adamantina paruas fores.
 Ingressus, ut canis acer, indagat specum,
 Obliuosior nihil reputans senex 990
 Ex aere solidasse sola solido Mulcibrem.
 Nusquam ubi uidet quicquam, daret quo se furor,
 Natam aggreditur ipsam pater trepidam ferus.
 Ch. Eheu, pater natam?
 Nun. necet ut atrox.
 Ch. necet?
 Se parricidio ut parens natae inquinet? 995
 Danaen genitor? heu, miseram.
 Nun. acutos ter suae
 Admouit enses filiae iugulo impius,
 Ter destitit, cruenta atrocius nece
 Iam moliens animo scelus.
 Ch. quod maius? heu!
 Nun. Saeuum, nefandum.
 Ch. dic, age!
 Nun. abreptam nouis 1000
 Danaen modis, nunquam meminit animus feri,
 Nunquam misellae, quin cor absumat dolor,
 Protraxit ad uada pelagi.
 Ch. genitam parens?
 Nun. Arcamque iussit pineam ilicet ingredi.
 Ch. Quorsum? quid, heu, trux imperans? quid cogitans? 1005
 Nun. Manabat ore uirginis fletus miser,
 Formata ut effigies niuea hominis fluit
 Radiis liquescens Solis icta flammeis.
 Toruumque supplex tabidula patrem intuens,
 'Mene,' inquit, 'undis, mene miseram extinguiet? 1010
 Ah, te, perit mecum nisi Pietas, rogo,
 Caesam tegat humus, sine, sine, moriens ego
 Hoc grata munus auferam extremum patris.
 Heu, me furenter aspicit: igitur mari
 Iactata scopulos inter infelix diu 1015
 Natabis esca piscibus, Danae, feris,

- Fluitans uago dispersa membratim salo,
Dudum beata.' Haud passus ulterius queri
Natam ipse ter Iouis uocantem numina,
Breui alueo impactam pede in uada propulit. 1020
- Ch. Crudele, inauditum, nefarium scelus!
Nun. Et ecce sine nube intonuit, atque aequoris
Tranquillat undas uentus aspirans leuis
Clausamque littore abstulit in altum ferens.
- Ch. Io misella, io puella regia, 1025
Sortita qualem lucis exitum occidis!
- Nun. Ac uelut aquosa nube cum Sol abditur,
Coelumque mugit triste manans imbribus,
Sic nulla prospicitur ubi. lachrymabilis
Exoritur undique fremitus. Danaen nemus 1030
Circum resultat consitum, Danaen cauae
Rupes, pelagus omne Danaen, Danaen refert.
Quin ipse tandem uictus euellit comam
Barbamque obortis humidam lachrymis senex.
Seseque rapuit ac domum Cyclopeam 1035
Ingressus ipse, exhorret hostiles minas
Ciuesque natae uindices metuit suos.
Vtinam graues, utinam pares sceleri luat
Poenas nefandus. quae tamen sceleri pares?
- Ch. Infanda refers.
Nun. heu, tamen acta. 1040
- Ch. Saeuusne senex magis? infelix
An uirgo?
- Nun. nihil saeuus hoc est
Nihil atque infelicius illa.
- Ch. Patris infelix filia saeui,
Quo te miseram nunc maris aestus, 1045
Adigunt, quo te flamina uenti?
Vagus o utinam nauita rediens
Obuius esset. phocas uel qui
Procul hinc captat, te nodosis
Appulsam maculis deferret 1050
Regemque bearet
Insperata coniuge laetum,
Specula uelut aëria praeceps
Incidit ipsis retibus olim
Britomartis, amantem Minoa 1055
Dum fugit exanimata sequentem.
Ite per altum, ueligeras citi
Soluite puppes, scandite, pellite,
Verrite latis aequora tonsis.
Quaerite circum, sicubi forte 1060

Eiecta uagis fluctibus errat
 Sub opacis, heu, sola cauernis
 Aut immobilis inflicta uadis
 Haeret breuibus, mortua nec dum
 Ante diem tumulatur arena. 1065

Quod si te mouet, Amphitrite,
 Sors immeritae saeua puellae,
 Tangit si te regia proles,
 Formosaque coetu comitari
 Gaudes formoso, uenit en tuis 1070
 Virgo digna choreis.

Non hac, nuper numina ponti
 Inter quae colitur, Cadmeis
 Nitet ore magis, candida quamuis
 Inter uirides luceat undas, 1075
 Micat ut coelo luna sereno.

I Dea curru delata leui
 Per mare labens miseramque leua.

Tamen, utcunque est, seu crudeli
 Fato occidis, es seu coelesti 1080
 Ope in aeternum seruata decus,
 Nobis luctus nobisque dolor,
 Lachrymae nobis et querimoniae
 Vsque relictae funestabunt
 Orbatam, te propter, uitam 1085
 Omne per aeuum.

Nun. Ite atque alios sumite cultus
 Passisque comis iterate nouos
 Questus; adductis liuescant
 Pectora palmis. 1090
 Nunquam, posita ex quo sunt tantae
 Urbis moenia, tantus moeror
 Consternatam perculit urbem.

Ch. Iouis, o Melpomene, decus,
 Roseo uincta cothurno, 1095
 Lyra cordi cui lugubris,
 Delatum hoc tibi munus
 Faxis perpetuum, rogo.

Finis

Hinweise zur Textgestaltung

Zugrunde liegt der Erstdruck von 1529. Die Ausgaben von 1530, 1545, 1762 wurden verglichen. Der hier abgedruckte Text entspricht dem der Ausgabe von 2000. Zu Abweichungen von den ursprünglichen Drucken siehe dort S.140ff.